

Vesturtýskarar og kommunisman

Hægi vesturtýskur tænaðmaður:

»MENNISKJUNI ERU BÝTT, TEY MUGU LERA VIÐ SO EINFALDUM DÖMUM, AT SJÁLVT EIN ARBEIÐARI SKILUR TAÐ!!!«

VESTURTÝSKUR LEKTOR:

Kommunistur ella javnaðarmaður – tað er sama rakkarapakki!!!

Ein FLOKKUR AV SOSIOLOGUM hevur nýliga kannað eftir, hvussu vesturtýska fólk ið tekur støðu til kommunismu og kommunistiska upplæggung. Úrslitið, sum visti, at meginparturin av vesturtýskarum hava ógvuliga nógv imóti kommunismu, yvirhøvur einki skil hava á, hvat kommunisma er fyri nakað, eru kunnigjard í nokrum smáritum um Týsklands »politisku psykologi«. Ikki færri enn 94 pst. av teimum, ið spurð vórðu, ívaðust ikki í at kommunistarnir framdu undirgravingararbeiði í Vesturtýskandi, og 94 pst. av hesum vóru av teirri áskoðan, at teirra propaganda og virksemi bar góðan ávøkstur. Men hinvegin visti tað seg, at 90 pst. av teimum, ið spurð vórðu einki skil høvdu á, hvat kommunisma var fyri nakað, ella hvussu kommunistarnir arbeiddu

Hin stóri meirilutin av vesturtýskarum eru litið vitandi um kommunismu og hava litlan kunnsleika um kommunistisku læruna og hava ongan hug at fáa meira vitan á hesum øki. Áhugin fyri kommunismu kann bítast í tvínningar: ein bólkur, sum er líkastelur og ein bólkur, ið als onga vitan vil hava. Felags fyri nærum øll tey spurdu er, at tey kenna nakað niðursetandi við heitinum kommunistur. Kommunistar eru ikki bara ótíttalandi, men teir standa nærri »sosiolum elementum«, teir eru politiskir brotsmenn, menniskju, ið eru farin um koll, sinnissjúk og neurotisk. Kommunistar eru evna-veikari enn ikki kommunistar og eru mentunnarleysir. Vanliga halda fólk, at tíðarskeið kommunistanna er farið, annaðhvørt av tí, at kommunisman av sær sjálvum gongur til grundar ella eisini tí, at vestanveldini við hermegi royna at berjja hana niður. Hóast hetta er stóru ótti fyri kommunistisku hernaðarmegina. Hesin ótti kemur av tvínum onsum: slagkraftin hjá reyða herinum undir seinra heimsbardaga og hitt mikla fólkatilfarið, teir ráða yvir.

KRAV UM VALDSMEGI MÓTI VALDSMEGI

So við og við sum stóðan gerst meira hættislig og kommunistiska hóttanin okist í mannavitanini, okist hin antikommunistiski hugurin. Hetta førir ofta til ágangandi talu og krav um at brúka valdsmegi, uttan at fólk hugsa um tær álvars-ligu fylgjurnar av sliki. Tá ein tíð er farin, og ein betri skilur, hvat Sovjet kann seta upp imóti valdsmegi, verða sinnisrørslurnar eitt sindur annarleiðis, og kunnu sigast á henda hátt:

Tá slagorðini »valdsmegi móti valdsmegi« kunnu gerast til vanda fyri ein sjálvan. Leita fólk eftir meira skilagóðum argumentum, sum t.d., at tíðin er ikki búgvin, ella at stóðan er so álvarsum, at

neyðugt er at seta hart móti hordum.

Ein roynir at minka um eins egna aktivitet, men vónar at tess sterkari gerst ágangurin frá vestanveldunum, fyrst og fremst amerikunum. Í einstokum forum ynskja fólk krigg millum USA og Sovjet, treytað av at Týskland ikki kemur uppi.

Hendir einki frá vestanveldunum, taalar ein bólkur um hetta sera sakliga meðan onnur meta felagarnar at vera veseligar, politiskt nærsýntar o.s.fr.

HVOR ER KOMMUNISTUR Í TERRA EYGM?

Tá ið tað er greitt, at ein ikki kann seta hart móti hordum, vanda fólk sær tess harðari móti kommunistunum í Vesturtýskandi. Hetta domið er vanligt:

»Kunnu vit ikki berjast móti kommunismuni aðrastaðni í heiminum, mugu vit vanda vápnini móti kommunistunum og teirra handlangarum í forbundsrepublikkiní« (TÆNASTUMAÐUR)

Hvor er so kommunistur í eygum teirra, ið spurð eru. Her eru domi um tey vanligastu svarini: Kommunistar eru fólk, ið altíð mótmæla, teir vilja kollvelta, teir eru imóti stjórni, teir leypa stóðugt á forbundskanslarnar, ein kommunistur er imóti »Wirtschaftswunder« kommunistar eru imóti Gudi og religionini, kommunistar vilja tvinga øll fólk at verða kommunistar, teir eru imóti gamlari siðmenning, teir vilja loyva at skriva alt í blóðini og siga alt í útvarpinum, teir eru imóti øllum, ið vil gera livið lætt og hugnaligt, teir royna at bróta niður samhaldið í fólkunum, teir skapa ófrið allastaðni, teir osa fólk upp móti politikkarnum og prestunum, teir vilja bróta niður trúgv einstaklingsins mótevgis teimum leiðandi, teir undirgrava harmoniini í samfelagnum.

Sum ein skilur, nevna tey flestu svarini domi, ið ikki kunnu brúkast til at kenna ein kommunist, men galda sum orðaskvaldur í einum demokratiskum samfelag.

»HVUSSU KANN EIN HAVA NAKAÐ VIÐ EIN KOMMUNIST AT GERA?«

Kanningar visa, at fólk óttast ta kommunistisku propagandanina, og tey trúgva at propagandaðin gevur úrslit. Ein hypotesa kemur fram við tveimum pólum: tann eini pólurin kennist av persónligum vitan um kommunistarnar: »á arbeidsplássinum hjá A arbeidda tveir kommunistar. A verður sikkurt eisini kommunistur.« (Bókavörður)

Hin pólurin karakteriserast av fysiskari námind, uttan at kenna teir persónliga: »Við inngongdina til arbeidsplássi standa hvønn morgun tveir kommunistar, og teir heilsa uppá arbeidsfólkið. Um

HUGSA TYGUM UM AT FERÐAST – TOSIÐ FYRST VIÐ

faroe airways

SÖRVÁGUR 103

GALVANISERAÐ RØR:

$1\frac{1}{2}$ " $2\frac{1}{4}$ " 3 " 4 " 6 " 8 " 10 " 12 " og 16 " .
Eisini ógalvaniserað, og øll slag av rørdelium.
Eina's fyrsta flok is rør og rørdelir.

Fáast altíð hjá

Pi MARIA POULSEN

Telefon 2000 og 2001.

kvoldi gera teir tað sama. Tað er klárt at teir verða afturvaldir.

Teir sum koma í samband við kommunistar, ið hava verið limir í ti forbodna kommunistaflokkunum, verða kallaðir fyri hálvkommunistar. »Hvi kemur ein í samband við kommunistarnar? Tað er eitt domið um, at ein hevur kommunistiska hugsjón.«

(KONTORCHEFUR)

»SAMA RAKKARAPAKK«

Líknandi domir, sum henda hypotesan, kunnu skjótt bliva til identiteter. Hendir tað at ein nýtir tey somu argumentir sum kommunistarnir, verður hann sagdur at vera kommunistur. »Harra X frá DGB heldur, at teir ið eiga virkini, høvdu skylduna av stríðnum ið var herfyri. Tað sama siga kommunistarnir í Eysturtýskandi.

(TÆNASTUMAÐUR)

»Kommunistur ella javnaðarmaður — tað er sama rakkarapakkið. Vit hoyra hvat eysturtýska útvarpið sigur um forbundskanslarnar. Og hvat sigur SPD? Kunnu tygum siga mær munin.«

(LEKTOR)

Hvussu nógv liggur aftanfyrir hesar úttalir er ikki nemt at doma um; men ein kann byta tær sundir í hesar hópar.

»MENNISKJUNI ERU BÝTT«

Tey, ið beinanvegin kunnu broy-

ta sína meining, tá ein fer nærri inn á spurningin.

Tey, ið bundin eru til eina politiska hugsjón, og lætt kunnu fara yvir til eina generalisering.

Tey, ið byggja uppá demagogiskan taktik. Í hesum føri verða logiskir feilir og indentificeringar nýttaðir fyri at stempla øll, sum teinkja annarleiðis enn tey sjálvi.

Kanningar visa at hetta síða er nógv útbreitt, og kann tað føra til radikalar formuleringar: »Um javn aðarmennir eru kommunistiskt infiltreraðir ella ikki, hevur einki at týða fyri meg. Hvussu hevði tað verið, um øll skuldu havt eitt orð at sagt í politikki? Politikkur er pædagogikkur, og tað vil siga upplýsingur. Menniskjuni eru býtt, tey mugu læra við so einfaldum dömum, at sjálvt ein arbeiddari skilir tað. Vit mugu tí siga, at alt sum er ringt er kommunistiskt, so vilja fólk til endan fata hvat kommunisman er.«

(HÆGRI TÆNASTUMAÐUR).

Men nevast skal eisini at hesar úttalir rættað seg ikki bara imóti einum ávisnum flokki. Hesar úttalir kunnu eisini rættað seg imóti øðrum flokkum.

Um hesir týskarar, ið sosiologarnir hava spurt, eru representativir — og tað eru teir óivað — kann ein ikki siga annað enn at grundarstøðan hjá tí tyska fólkunum á hesum øki er ódifferentierað og ódemokratiskt.

VESTURTÝSKARAR: — Hvor er

kommunistur í teirra eygum?